

BATAVIAASCH HANDELSBLAD.

Verantwoordelijk-Redakteur, Mr. I. H. J. HOEK.

HOOFD-BUREAUX: te Batavia bij OGILVIE & Co. — te Rotterdam bij HOOG & KRUIJT.

Drukkers en Uitgevers, OGILVIE & Co.

BATAVIAASCH HANDELSBLAD.

ABONNEMENTEN en ADVERTENTIE

WORDEN AANGENOMEN:

Te Buitenzorg. J. W. BEIJNON.
 „ Samarang. VAN DORP en DE GROOT, KOLFF & Co.
 „ Soerabaja. THIEME & Co., GEBR. GIMBERG & Co.
 „ en GUS. KOCKEN.
 „ Tagal . . . VAN DRIMMELLEN & Co.
 „ „ . . . Weduwe DORT & ZONEN.
 „ Soerakarta. P. ZWAGER.
 „ Padang . . . L. N. H. A. CHATELIN.

PRIJZEN bij VOORUITBETALING.
Brieven FRANCO.

Inteckening.

Per halfjaar voor geheel Nederlandsch-Indië . . . f 15.—
 „ jaar voor Nederland . . . „ 55.—
 „ jaar voor de Mail-Editie franco in Nederland. „ 30.—

Advertentiën.

Van 1 tot 5 woorden f —,40.
 Voor elke 5 woorden meer „ —,40.
 Voor elke volgende plaatsing de helft.
 (Minder dan 5 woorden rekent voor 5).

ZEGELGELDEN:

Van 1—45 woorden —,30.
 „ 46—95 „ —,60.
 Boven de 95 „ 1,20.

Van dezelfde advertentie is slechts eens zegelgeld verschuldigd, onverschillig hoe dikwerf zij geplaatst wordt.
 Geene advertentie wordt beneden f 1 geplaatst.

De plaatsing geschiedt *à kontant*. Bij toezending van advertentiën wordt bekeekdelijk remise verzocht.

OGILVIE & Co.

Postkantoor.

Sluiting der Engelsche Mail

Donderdag 9 Februarij a.s.

des avonds ten 8 ure,

voor EUROPA, AMERIKA, BRITSCH-INDIË, KAAP
 DE GOEDE HOOP, AUSTRALIË, CHINA, JAPAN,
 enz., enz., benevens voor BANKA, PALEMBANG en
 RIJOUW.

Op WOENSDAG den 8 Februarij 1871 zullen Postpakketten worden gesloten voor MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN.

Op DONDERDAG den 9 Februarij 1871 zullen Postpakketten worden gesloten voor PADANG, BENKOLEN en TELOK-BETONG.

Op DINGSdag den 14 Februarij 1871 zullen Postpakketten worden gesloten voor TILATJAP en PA-TJITAN, te verzenden met een der Stoombooten der N. I. Stoomvaart Maatschappij.

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Vendutien.

DINGSdag, 7 Februarij. Ten huize van kapl. van
 Zijlen, door van Vleuten & Co.,

Voor de toko van W. Loonen & Co.
 WOENSDAG, 8 Februarij. Ten huize van de wed.
 Auffmorth, door van Vleuten & Co.,

Ten huize van den luit. Schoonmaker, te Meester-Cornelis,
 door van Slooten, Morgan & Co.,
 DONDERDAG 9 Februarij. Executie bij Tan Engboen,
 door K. J. Groen,

Voor een huis op kampong Keitang, door F. Hamacher.

Voor de toko van W. H. Hall & Co.
 VRIJDAG, 10 Februarij. Ten huize van den Heer
 de Lassasie, door van Slooten, Morgan & Co.,

Voor de toko van van Vleuten & Co.
 ZATURDAG, 11 Februarij. In 't Vendu-Local.

ADVERTENTIËN

GETROUWD:

LEONARD, HENDRIK, NANNING,
 VRIESMAN,

Off. van Gez. 2de kl.,

en

WILLEMINA, ANNETTA, JUSTINA,

LAMMERÉE.

BATAVIA, 1 Februarij 1871. (545)

Het kind, den 30 Januarij geboren, werd ons
 heden door den DOOD ontrukkt.

J. D. L. HARDERS.

L. W. HARDERS,

geb. Hansmann.

BATAVIA, 3 Februarij 1871. (579)

Voor de vele bewijzen van hartelijke deelneming, ontvangen bij het overlijden van onzen geliefden echtgenoot, broeder en behuwdbroeder, den Heer E. D. Levyssohn Norman, BETUIGEN wij bij deze aan ieder in 't bijzonder onzen WELGEMEENDEN DANK.

F. A. J. LEVYSSOHN NORMAN,
geb. van de Graaff.Mr. H. D. LEVYSSOHN NORMAN,
en Echtgenoot.

BATAVIA, 5 Februarij 1871. (590)

Vendutie

WEGENS VERHUIZING

Op Woensdag den 8e Februarij 1871,

ten huize van Mevrouw

de Wed^e. Auffmorth,Basar Baroe (tegenover het Telegraaf Kantoor),
door

VAN VLEUTEN & COX,

van eenen netten INBOEDEL,

bestaande uit

Nageneeg nieuwe Inlandsche
MEUBELN,

Waaronder:

Een ROTTING AMEUBLEMENT, KASTEN,
BUFFET, SPEELTAFELS, WASCHTAFELS.EEN MAHONIHOUTEN LEDIKANT met
springveren matras, IJZEREN KINDERLEDI-
KANT.

Eene PIANINO.

Een MELODIUM van Alexander Eils, SPIE-
 GELS en SCHILDERIJEN, EET- en THEESER-
 VIEZEN, GLAS- en PLEETWERK, weinig
 gebruikte ROTTINGMATTEN, PETROLEUM-
 LAMPEN, GOEDANGRAKKEN, enz., enz.

Voorts:

Een span deugdzame WAGENPAARDEN,
(vossen).

Een MIJLORD.

Een KINDERWAGEN. (578)

Vendutie

WOENSDAG 8 Februarij 1871.

Wegens vertrek:

voor het huis van den WelEdG. Heer

SCHOENMAKER,

op Meester-Cornelis, door

van Slooten, Morgan & Co.,

van eenen zeer netten INBOEDEL, bestaande
 uit SPIEGELS en SCHILDERIJEN, GASLAMP-
 PEN, ijzeren en houten LEDIKANTEN, KAST-
 TEN, CANAPES, STOELN, TAFELS, PLEET-
 PORCELEIN-, GLAS- en AARDEWERK.

1 MIJLORD.

2 Spannen WAGENPAARDEN.

TUIGEN.

2 Complete HARNACHEMENTEN, etc.

(573)

Vendutie

Donderdag 9 Februarij,

voor het Commissiehuis van

W. H. Hall & Co.,

van

Diverse Negotiegoederen,

alsmede:

B K 100/114.

45 Balen GREY TWIST No. 40,

door zeewater beschadigd. (592)

Vendutie

op Donderdag 9 Februarij 1871,

wegens sterfgeval,

voor een Huis op KAMPONG KWITANG, door

F. Hamacher,

Van een goed onderhouden

INBOEDEL,

alsmede:

Eenige fraaije gezette en losse

JUWIELIËN,

Gouden en Zilveren BUIKBANDEN en ander

GOUDWERK.

Zoo ook:

Een TENTWAGEN. (589)

Vendutie

VRIJDAG 10 Februarij 1871,

WEGENS VERTREK,

voor het huis van den WelEdG. Heer

DE LASSASIE,

op Goenoeng Saharie, door

van Slooten, Morgan & Co.,

Van eenen netten en zoo goed als nieuwen

INBOEDEL,

bestaande uit:

PETROLEUM- en GASLAMPEN, KASTEN,
 LEDIKANTEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN,
 AMEUBLEMENTEN compleet, TAFELS, CON-
 SOLES met marmeren bladen, KNAPEN, Ame-
 rikaansche en andere STOELN, PORCELEIN-,
 GLAS- en AARDEWERK.

1 partij Zilverwerken,
 circa 700 realen,
 zonder reserve.

Voorts nog:

Prachtige KOELIËN

van Europeesch en Bengaalsch ras, waaronder

MELKEGEVENDE met KALVEN,

Rijtuigen, Paarden, Tuigen,

etc. (574)

Vendutie

DINGSdag 14 Februarij 1871.

à 2% VENDUSALARIS,

Aan de Loods tegenover de Toko van de Heeren

Baudry & Herment Fils,

door

van Slooten, Morgan & Co.,

van (575)

12 uitgezochte en
 prachtige SYB-
 NEYPAARDEN,

waaronder 4 spannen en 4
 RIJPAARDEN en

eenige SCHAPEN,

pas aangebraut van Australië.

ENVELOPPEN (Officieel formaat).

ENVELOPPEN (Amerikaansche).

ENVELOPPEN (Engelsche).

ENVELOPPEN (voor Visitekaartjes).

Allen gegomd.

(582)

OGILVIE & Co.

Echte H. S. EAU DE COLOGNE.

De ondergeteekende eenige Fabrikant van de ECHTE
 H. S. EAU DE COLOGNE geeft bij deze kennis aan
 het publiek, dat de Heeren

Engelhard & Co., te Batavia,

de eenige IMPORTEURS van zijn FABRICAAT zijn.
 De KISTJES dragen behalve het Fabrikmerk nog

de Stempel ENGELHARD
 — & —
 Compie.

an zijn zegel in LAK afgedrukt.

FRANÇOIS MARIA FARINA.

Rue de la Cloche à Cologne No. 4711.

Boekhandel OGILVIE & Co.

Verschenen:

DE BLANKE SLAVIN,

een Amerikaansche Geschiedenis, uit 't Hoogduitsch
 van (583)

THEODOR GRIESINGER.

(Overgedrukt uit het Bataviaasch-Handelsblad.)
 Prijs. f 3.—
 Franko per post, 3,50

Wederom ontrangen:

ROXBOLLETJES

KOMIJNEN KAASJES,

in blaas.

(591) VAN DEN ABEELEN & Co.

Perry Davis & Son's

Beroemde Painkiller.

Een geneesmiddel tegen alle tropische
 kwalen, verkoudheden en wonden.

Sedert 1840 heeft de Painkiller door zijne ongeeven
 naarde geneeskraft en de zeer goedkoope prijs waar-
 voor hij gedebiteerd wordt, door de gansche wereld zijn
 weg gemaakt en zijn roem gevestigd als uitstekend mid-
 del tegen HOEST, VERKOUDHEID, HOOFDPIJN,
 RHEUMATIEK, PODAGRA, LEVERZIEKTE, NIER-
 ONTSTeking, MAAGKRAMPEN, KOORTSEN, KO-
 LIEK, DEARRHIE, KEELZIEKTEN, HEMORRHOI-
 DEN BRAND en alle andere wonden en zeezen, uitslag
 — en bovenal als een onfeilbaar middel tegen
 Zeeziekte, Tand- en Kiespijn en als een PREVEN-
 TIEF zowel als CURATIEF tegen de CHOLERA, waar-
 voor het onlangs in China, Zuid-Afrika en Italie met
 ongewoon succes gebruikt is geworden.

Depothouders voor Batavia:

OGILVIE & Co.

EN GROS en EN DETAIL.

(381)

Zeer nuttige prijzen!!

Toko JANSSEN en VAN WIJK.

Ontvangen:

Palembangsche

PRESENTEERBLADJES.

à f 2, — CONTANT.

(576)

Boekhandel OGILVIE & Co.

BATAVIA.

Van de pers gekomen:

Uit den tijd van de Richelieu;

HISTORISCH-ROMANTISCH VERHAAL,
 uit het hoogduitsch

van

GEORG HILTE.

Op algemeen verlangen overgedrukt uit het Bat. Handelsblad.

Prijs f 5.—

Franco per post „ 6.—

(548)

Ontvangen:

Delicieuse Komijnen KAAS in blaas.

„ Z. M. „ id.

Versche ANSJOVIS.

Westphaalsche HAMMEN.

Tjiandjoersche TONGEN (Ossen).

TIO TJENG SOEL,

(587)

Toko Passar Baroe.

OGILVIE & Co.,

BATAVIA.

Voorhanden:

COPIJ PERSEN (grootte Engelsche.)

„ BOEKEN (200, 500 en 1000 folio's).

„ KWASTEN.

„ PAPIER (kwarto en folio formaat).

„ INKT.

Porseleinen Waterbakken.

OLIEPAPIER,

etc., etc.

(581)

Militair Liefhebberij Tooneel te Weltevreden.

Bultengewone Voorstelling,

WAARVAN DE OPBRENGST ZAL STREKKEN TOT ONDER-
STEUNING VAN HET, DOOR HET BESTUUR VAN
DEN BATAVIASCHEN SCHOUWBURG BEOOGDE
DOEL TER ERLANGING VAN EEN

FRANSCH OPERA-GEZELSCHAP.

Met toestemming der bevoegde Autoriteiten,
zal

op Vrijdag den 10 Februarij 1871,
in GENOEMDEN SCHOUWBURG,
ten Tooneele worden gevoerd:

Arthur of Zestien jaren later,

Tooneelspel in twee bedrijven.

Gevolgd door:

Doctor O Wee! en Doctor Goed zoo!

Comisch Duo.

Tot slot:

De Hoteling,

Blijspel met zang in één bedrijf.

Entree f 2,50.

Galerij „ 1,00.

II. II. Militairen beneden den rang van Of-
ficier betalen half geld.

Plaatsen kunnen besproken worden op den
dag der voorstelling, tegen f 0,50 extra per
plaats, aan den Schouwburg van 8 tot 12 uren
des namiddags.

ORKEST onder de leiding van den Heer Markus.

Aanvang ten 8½ ure precies.

(595)

School LEIJEN.

Marmar „

Zak „ van Marmer.

Toeslaande „ „ „ en Steen.

Te verkrijgen bij

(550)

OGILVIE & Co.

Te Koop aangeboden:

Een ruim, droog en aangenaam HUIS,
met groot ERF met KLAPPERBOOMEN.

Adres JAVA-BODE.

(584)

Te Koop à Contant:

1 Compleet Exemplaar

S T A A T S B L A D

van

Nederlandsch-Indie (Officieele Uitgave).

1 Exemplaar VALENTYN Oud en Nieuw
Oost-Indien.

Te bevragen bij

(552)

OGILVIE & Co.

Te Koop gevraagd:

Een gebruikt doch goed Billard.

Reflecterenden worden verzocht om prijsopgave
met franco brieven. Adres BUITENZORG Letter
X.

(588)

Te Koop of te Huur:

Het HUIS op het Koningsplein, thans
bewoond door den Hoog EdelGestr. Heer
Mr. F. M. C. PELS RIJCKEN.

Te bevragen bij

(585)

H. C. A. VAN ELDIK THIEME.

Bataviasche Spaarbank.

Het Dividend over het jaar 1870 is vast-
gesteld op 1% boven de vaste rente à 4%.

Inleggers ontvangen dus 5% van de
ingebrachte gelden. De Spaarbankboekjes
kunnen ter bijschrijving worden inge-
zonden.

De Penningmeester.

(577)

G. F. DE BRUIJN KOPS.

Wordt gevraagd:

Eene GOUVERNANTE voor on-
derwijs en opvoeding van vier
meisjes. Muzikkenntnis is een ver-
eischte. — Opgave van kunde en conditien worden
franco ingevacht bij de uitgever der Soerabaja-
Courant onder letter P.

(586)

Het Roode Kruis.

Blijkens opgave, voorkomende in de dagbladen
van 30 Januarij 1871, beliepen de ONTVANG-
STEN tot den 28sten te voren. f 79,74.69

Benevens f 40.50 aan
nog op te halen inschrij-
vingen.

Er is sedert ontvangen
tot den 4den Februarij
1871:

Van PALEMBANG:

Nadere bijdrage der inge-
zetenen in die residen-
tie f 150.—

f 150.—

Te zamen . . . f 79,84.69

Benevens aan nog op te halen

inschrijvingen f 40.50

De Penningmeester.

F. J. P. STORM VAN 's GRAVESANDE.

BATAVIA, den 4 Februarij 1871.

(593)

Het Roode Kruis.

Het BATAVIAASCH COMITÉ vervult een
aangenamen pligt, door op deze wijze openlijk
zijn dank te betuigen:

— aan het Bestuur van de HARMONIE, voor
den tijdelijken afstand der zalen tot het houden
eener TENTOONSTELLING van de ingekomen
voorwerpen en tot het trekken der LOTERIJ;

— aan den Heer VAN KINSBERGEN voor
zijne hulp in het dekoreren der zaal en het ar-
rangeren der prijzen;

— aan den Heer Mr. A. M. MEERTENS voor
het geheel belangloos presteren van zijn minis-
terie bij het trekken der LOTERIJ;

— aan den kapelmeester den Heer MARKUS
en het onder zijn beheer staand korps stafmu-
ziekanten, voor hunne diensten, in de avonden
van 2 en 3 dezer bewezen, die zoo zeer gestrekt
hebben om menigeen een genoeglijken avond
te bezorgen.

En verder:

— aan allen, die door het vervaardigen der
voorwerpen, de verzending en rangschikking er
van, zooveel hebben bijgedragen om dit werk der
liefde op waardige wijze te bekroonen.

Het Bataviaasch Comité van

HET ROODE KRUIS,

W. L. C. NIEUWENHUIZEN,

Syloff van Kerrel,

Vice-Présidente.

A. J. W. VAN DELDEN,

Sekretaris.

BATAVIA, den 6den Februarij 1871. (594)

Oorlogs-Molest.

De ondergeteekenden, daartoe
door onderstaande Verzekering-
Maatschappij gemagtigd, zijn bereid
om, tegen eene premie van 1 pCt., RISICO'S
TEGEN MOLEST aan te nemen, mits per,
spoedig zeilende, BRITSCHIE schepen en het
bedrag van £ 7000 per Schip niet te boven
gaande.

De Agenten der „Home & Colonial
Marine Insurance Company Limited”,
gevestigd te London,

(464)

MACLAINE, WATSON & Co.

C. B. F. Andeweg,

beveelt zich beleefdlijc aan voor het

Houden van Boedel- Vendutien. (553)

Het nieuw opgerigte

Expeditie en Commissie Kantoor

van

C. B. F. Andeweg,

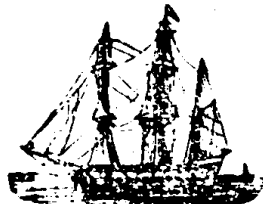
te Batavia.

beveelt zich bij het Europeesch publiek bijzon-
der aan door zijne UITGEBREIDE CONNEC-
TIEN op JAVA en BUITEN-BEZITTINGEN,
waar het nagenoeg op ALLE PLAATSEN zijne
agenten heeft. Het heeft zich ten doel gesteld
eene spoedige expeditie, en zeer matige bere-
kening van kosten, terwijl alle takken van Com-
missie handel, met de meeste activiteit en tegen
de geringste premie, worden bezorgd. (554)

Voor passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzei-
lend Nederl. Barkschip

Leopold Graaf
van Limburg
Stirum,

Gevoerd door kapitein N. H. KEUKER.

Dezen zeer comfortabel ingerigten bodem wordt
tegen het einde dezer week alhier verwacht en
zal vermoedelijk medio Februarij van hier
vertrekken.

Nadere informatie bij de Agenten:

(596)

REISS & Co.

De Chinesche Koelies.

Batavia en zijne reede zijn weder het tooneel
gewees van handelingen, waarover nog grooten-
deels een sluier hangt, maar die, voor zoo ver
ze bekend zijn, de algemeene aandacht trekken.
„De Bernica is op de buitenreede en gaat wel-
„dra onder zeil. Aan boord van dat scheepje,
„dat niet meer dan 320 tonnen meet, bevinden
„zich de ± 300 koelies, die geruimen tijd op het
„eiland Hoorn zijn opgeschuurd. De slag, die
„men vreesde, is der Hooge Regeering van Ne-
„derlandsch-Indië toegebracht. 't Is een
„doch, waartoe zoude het dienen als we alles
wat gezegd werd, terug gaven. Laat ons liever
de feiten nagaan, die bekend zijn, en ieder voor
zich moge de gevolgtrekking maken.

Ongeveer een jaar geleden begon het aan wal
komen van Chinesche koelies met die van het
hier ter reede verbrande schip *Frédéric*, kapitein
Nicaise. Die koelies werden in het kamp te
Batavia gehuisvest en hadden maanden lang
vrijen omgang in de stad zonder dat eenige
klacht over hunne gedragingen opging.

Niet lang daarna strandde het schip *Italia* na-
bij Anjer. De lading van dit schip bestond
eveneens uit koelies. Een groot gedeelte daar-
van kwam bij den schipbreuk om; de overigen
werden naar Batavia gebracht, waar zij met de
koelies van de *Frédéric* gehuisvest werden.

Als vrije menschen stond het den koelies vrij
zich een onderhoud te zoeken; konden zij dat
niet vinden dan moesten zij door de politie ver-
zorgd en volgens volkenrecht door de regeering
naar hun vaderland terug bezorgd worden.

Een groot gedeelte der koelies van de *Fré-
dric* vond werk bij den Heer Band, die met
ieder hunder een overeenkomst trof; een an-
der gedeelte ging gelijke overeenkomsten met
de Handel-maatschappij aan. 't Zij onwilligheid,
't zij onbekwaamheid om met hen omgaan,
de reden is, weten we niet, doch er onstonden
ongeregeldheden op het land Bolang, die van
zoo ernstigen aard waren, dat de tusschenkomst
der politie noodig was.

De Heer Band schijnt zich daarop van hen
te hebben willen ontslaan. Immers in een
artikel door den Heer Nicaise, in het Bataviaasch
Handelsblad van den 27sten December geplaatst,
deelt deze mede, dat hij op uitnodiging van de
gemachtigden van den Heer Band getracht heeft
hen tot een nieuw kontrakt over te halen, om
hen dan met de *Esperance*, die gereed lag om
onder zeil te gaan, te vervoeren.

De voorproef, welke zij reeds gehad hadden,
schijnt evenwel niet zoo aangenaam geweest te
zijn, dat zij er toe te krijgen waren. Want, of-
schoon daartoe bijgestaan door den kapitein der
Chinezen te Buitenzorg, mislukte de poging van
den Heer Nicaise ten volle. Doch laat ons hem zelf
laten spreken. „Ma démarche,” zegt hij, „fut inuti-
le; les précieux travailleurs provenant du *Frédéric*
n'étaient nullement désireux de faire un nouveau
contrat pour aller au Cuba; ils rejeterent toutes
les propositions et témoignèrent leur vive satis-
faction d'être à Java. Du reste je respecte
parfaitement leur opinion.”

Vrijwillig was dus geen enkele koelie, welke
het geluk gehad had, het lot dat hun boven het
hoofd gehangen had, te ontgaan, genegen dit
weder tegemoet te treden. Vrees voor de geva-
ren eener zeereis zal het wel niet geweest zijn.
Verlangen tot een naauwgezette nakoming der
verplichtingen, die zij ten opzichte van den Heer
Band op zich genomen hadden, zal het ook wel
niet geweest zijn. Deze heer toch had, volgens
den Heer Nicaise, „le vif désir de s'en défaire;”
en zal hun dit wel hebben doen merken.

Alleen een donkere toekomst moet niettegen-
staande de schoone beloften, die de Heer Nicaise
hun ongetwijfeld gedaan heeft, hen afschrikt
hebben. En dan zouden de koelies op de *Bernica*
nu allen zonder onderscheid zich vrijwillig verbou-
den hebben? Doch laat ons de zaken niet voor-
uitloopen.

Voor den overvoer van de overige koelies,
van de *Frédéric* afkomstig, was de *Esperance*
reeds ingehuurd. Hoe de inscheping van die
personen plaats had, leert ons een ingezonden stuk,
opgenomen in den Javabode van den 21sten
December II. Daarin lezen we de volgende bij-
na ongelooflijke mededeelingen:

„De politie stond kapitein Nicaise met alle
krachten bij. Zelfs zond de schout volk aan boord
om een tusschendeek in het schip te leggen, doch
aangezien daartoe inlanders gebruikt werden, die
niets van dat werk verstonden, moest men er toe
overgaan, de inrigting van het schip aan anderen
op te dragen.

„De *Esperance* kwam gereed, maar toen het be-
rigt ter ooren van de Chinesche koelies kwam,
dat zij aan boord zouden moeten gaan, verdwenen
bijna allen, en begon een jagt van de politie,
waaraan alleen nog maar ontbraken de honden,
waarvan men in *Uncle Tom's cabin* leest.

Bij tientallen zag men hen aan elkander ge-
bonden naar den boom brengen om met gewa-
pende sloepen naar boord te worden vervoerd.
Als varkens gebonden, zag men de onwilligen
op een kar transporteren, en menig Europeesch
inwoner dezer plaats, om niet van de Chinezen
of inlanders te spreken, heeft met grooten afkeer
die scènes aanschouwd.

„Als kapitein Nicaise zijn eigen koelies weér
aan boord had laten brengen, wie zou hem dat
hebben euvel geduid? Maar van de koelies van
de *Italia*, schipbreukelingen in den waren zin des
woords, heeft men zich meester gemaakt, onder
den vorm van een door de politie gewettigd
kontrakt. Men beweert ook, dat Chinezen, niet
afkomstig van de beide genoemde schepen, maar
die geene behoorlijke identiteit of borgen konden
aantoonen, voor de policierol gebragt, daar ver-
den veroordeeld om naar de *Esperance* te gaan;
dat een dier Chinezen zich daarop van het leven
wilde berooven, doch daarin verhinderd werd en
toen, zoodanig op een kar gekneveld dat hij zich
niet bewegen kon, is weggevoerd.

„Aan boord gekomen, werden de Chinez- da-
delijk in het tusschendeeks gestopt en daar onder
met ijzeren roosters gedekte luiken opgesloten
gehouden. Iemand, hier woonachtig, bevond zich
aan boord van de *Esperance*, den dag voor het
vertrek van het schip, en heeft de koelies met
den mond voor de tralies der poorten gezien om
licht te scheppen.”

De *Esperance* vertrok en men vernam verder
niets van deze vreemde zaak. Ofschoon feiten als
de bovenstaande publiek gemaakt waren, werd
er geen enquête door de Regeering ingesteld. De
vraag of de politie zich daarbij al dan niet bui-
ten de perken harer bevoegdheid begeven had,
scheen haar in het minste niet te raken.

Doch zien we wat verder gebeurde.

Op Sumatra's wal was het Fransche schip *Oli-
vier* gestrand. Door een Fransch oorlogschip naar
Batavia gesleept, trachtte zijn kapitein te ver-
geefs geld op bodemarij te bekomen. Zijn la-
ding, die ook al uit Chinesche koelies bestond,
trachtte hij te behouden, en wist van het be-
stuur te verkrijgen dat, terwijl hij pogingen
deed om een ander schip in te huren, de koelies,
circa 230 man, op het eiland Hoorn geplaatst
werden. Wat het bestuur bewoog om zich niet
het verblijf te bemoeijen van personen, die, welke
ook hun verhouding was tegenover den kapitein
of iemand anders, tegenover de Nederlandsch
Indische wet niets dan passagiers waren, is ons
een raadsel. Evenzeer als de bemoeijen met
die koelies, welke, afkomstig van het schip *Unco-
wah* door de *Sumapore* ten getale van 112 te Anjer
aangebracht waren, en van daar met een stom-
schip gehaald, en eveneens naar Hoorn gebracht
werden.

Daar bevonden zich nu een drie honderd veer-
tigtal Chinesche koelies; allen schipbreukelingen.
Wat er met hen gebeurde is, is slechts ten deele
bekend, doch bij alle handelingen schijnt de heer
Nicaise steeds een belangeloos en hulpvaardig
tusschenpersoon geweest te zijn voor de be-
moeijen der politie. En kan het ook anders
bij de intieme relatie, die tusschen hem en den
Resident van Batavia schenen te bestaan, en bij
de kennis, die hij had, althans beweerde te heb-
ben van de Chinesche koelies.

Hoe welwillend hij zich ook tegenover hen
gedroeg, en hoe groot de takt ook was, die hij
bezat, de Heer Nicaise mocht er niet in slagen
de Chinesche koelies te overtuigen, dat hun wel-
zijn medebracht zich in de kleine bark *Bernica*
in te schepen, die voor hinnen overvoer naar
Cuba ingehuurd was. Ze schenen er begrip van
te hebben, dat ze als schipbreukelingen onder de
Nederl.-Ind. wet zich niet elke beschikking over
hunnen persoon behoefden te laten welgevallen.
Althans ze weigerden vrijwillig zich in te sche-
pen, ja, kwamen bij de eerste pogingen om
hen daartoe te dringen, in bepaald verzet. En
toch wordt beweerd, dat zij vrijwillig hun con-
tract vernieuwd hebben.

Doch op zekeren ochtend werden ze met de
gewapende macht van Hoorn afgehaald, onder
voorgeven, dat er anders moord en doodslag
onder hen zou plaats hebben. En waar werden
ze heengevoerd? Naar den vasten val van Java
om daar onder het onmiddellijk toezicht der po-
licie te komen? Neen, waarde lezer.

Naar het wachtschip om hen daar onder op-
zicht te hebben? Evenmin.

Naar een Nederlandsch oorlogschip, om daar
in bedwang gehouden te worden? Ook al niet.

Zij werden overgebracht naar den bodem, die
voor hen was ingehuurd, naar het scheepje *Ber-
nica*; naar een dek, waar boven de Fransche vlag
woei!! Om daar in een kleine ruimte opeen ge-
hoopt te worden en zoo moord en doodslag onder
hen te voorkomen. Zij werden van onder de
Hollandsche vlag weggehaald om op een plek
gebracht te worden, waar noch politieel gezag
noch militaire macht hen, die van zoo misdadige
voornemens beticht werden, in bedwang konde
houden.

Zij werden overgebracht aan boord van een
schip, waar zij aan de bewaking van een twaalf-
à veertiental mannen werden overgelaten.

Er scheen periculum in mora te zijn. Maan-
den lang hadden ze vreedzaam op het eiland
Hoorn gehuisd; doch toen de *Bernica* bijna zeil-
vaardigheid was, rezen eensklaps de zwaarste ver-
moedens tegen hen, en moesten er onmiddellijk
maatregelen voor de veiligheid van den staat
genomen worden, en daarom werden ze niet al-
leen verhinderd die zwarte misdaden uittevoeren,
maar werden ze ook van het grondgebied van
den staat verwijderd.

Dat het toeval nu wilde, dat ze juist op het
voor hen ingehuurd schip terecht kwamen, dat
kan men het bestuur toch niet toerekenen.

Dat hiernede gehandeld werd in openlijken
strijd met den uitgedrukten wil, neen met den
bepaalden last der regeering, dat kon men het ook
al niet kwalijk nemen. Wie toch kan om a
zulke kleinigheden denken, wanneer er zooveel
grootere belangen op het spel staan.

En zoo bevonden ze zich tegen hun wil op
het voor hen bestemde schip. Allen, zoowel zij
die volgens den last der regeering, wanneer slechts
aan de formaliteiten voldaan werd, zich als in-
gezetenen van Nederlandsch Indië hier zouden
mogen vestigen, als zij, die volgens dienzelfden
last, gegeven in gevolge het internationaal recht,
daar zij schipbreukelingen waren, naar hun va-
derland terug gevoerd moesten worden.

Doch gezwegen van de anderen, vraagt men
wellicht hoe is het mogelijk, dat zij, aan wie
toegestaan was zich binnen Nederlandsch Indië
te vestigen, die dus met ingezetenen gelijk ge-
steld moeten worden, die op bescherming van per-
sonen en goederen aanspraak hebben, gedwongen
konden worden zich onder een vreemde vlag te be-
geven? en we moeten erkennen, dat we het ant-
woord op die vraag moeten schuldig blijven. Gee-
enkele redenen is ons daarvoor denkbaar, dan. . .

Doch we houden het woord terug tot dat een
onderzoek, dat onzes inziens niet uit mag blij-
ven door de hooge regeering zal zijn ingesteld.

De rede toch, die men daarvoor den Resident
in den mond legt, is te onzinnig om haar te

kunnen aannemen. Onaanneembaar toch is het, dat hij gezegd zoude hebben, dat hij de personen, aan wie de regering het verblijf wenschte toestaan binnen Nederlandsch-Indië, te Batavia alleen dan zoude toelaten, wanneer ze *allen* aanwezig waren. En dat hij dit zeide, wetende, dat aan deze voorwaarde onmogelijk voldaan konde worden, omdat velen hunner het wachten en de behandeling op het eiland Hoorn, waarover we het stilzwijgen bewaren, moede, getracht hadden zwenkende den Java-wal te bereiken, en daarbij meerendeels omgekomen waren. De uitoefening van een recht, aan een zekere aantal individuen toegekend, kan toch onmogelijk afhankelijk gemaakt worden van het al dan niet aanwezig zijn van eenige hunner.

Doch hooren we zeggen, de *Bernica* vertrekt niet met de koelies, voor dat ze vrijwillig eene nieuwe overeenkomst met den koelie-kontraktant aangegaan hebben. Want een paar dagen geleden is immers tegenover den assistent-resident en sekretaris der residentie, daartoe bijgestaan door een paar leden van den Chineschen raad, aan boord van de *Bernica* zoodanige overeenkomst gekonstateerd. 't Is waar, er wordt uitgestrooid, dat dit het geval zoude zijn, doch we gelooven niet, dat het waar is, en kunnen het niet gelooven. In een uurte tijd zoude die overeenkomst gekonstateerd zijn; allen zonder uitzondering zouden daaraan eensklaps toe getreden zijn; zij, die zich vroeger verzet hadden, en toen met geen mogelijkheid er toe te bewegen geweest waren het lieflijke ruim van de *Bernica* voor het herbergzame Hoorn te ruilen, zouden eensklaps omgekeerd zijn.

Doch alles is mogelijk. Maar dan moeten we er op wijzen, dat het ons vreemd voorkomt, dat de politie van Batavia, op vreemd *territoire*, want dat is voor haar het schip onder vreemde vlag, vrijwillig aangegane overeenkomsten tusschen vreemdelingen gaat konstateeren; dat het ons verwondert, dat men niet naar zoodanige overeenkomsten gevraagd heeft op het oogenblik, toen men hen van het grondgebied van den staat verwijderde; en dat men zoodanige overeenkomst schijnt te stellen boven de politieke verplichting ten opzichte van hen, die zich onder bescherming der Nederlandsche vlag bevinden, boven den uitdrukkelijken last der regering, boven de voorschriften van het volkenrecht.

Doch gesteld, dat het waar was, dat zoodanige overeenkomst bestond als door den belanghebbende koeliekontraktant beweerd zal worden, waarvoor was het dan nog noodig haar te konstateeren. De politie had er niets meer mee te maken. De contractanten bevonden zich op vreemden bodem en bovendien, als het bleek dat de koelies niet verkozen te vertrekken, wat kon zij er aan doen. Den kapitein beletten heen te gaan kan zij niet; de koelies terug halen, of schon zij zelve ze aan boord gebracht had, kon nog veel minder. Dit zoude een dadelijke schending van de vlag geweest zijn. Behalve dat het dus zeer onwaarschijnlijk is, dat de beweerde overeenkomst in werkelijkheid bestaat, doet het niets ter zake, en zoude er tenopzichte van de politie slechts uit blijken van een ongeoorloofde inmenging in een anders mans zaken en wel op vreemd grondgebied.

Doch hij dit alles blijft het niet. De kapitein van de *Uncomah*, wiens koelies ook naar de *Bernica* vervoerd geworden zijn, spreekt naar we vernemen, nu ook een woordje mee, daarbij het goede voorbeeld van den Heer Nicaise volgende, die, naar men zegt, daags na de overbrenging op de *Bernica* tegen de regering protesteerde voor het geval deze de koelies weder van dien bodem terughaalde, en haar in dat geval voor een bedrag van niet minder dan f 55,000.— zou aansprakelijk gesteld hebben.

Ver dit vervoer van zijne lading naar boord van een vreemd schip zoude hij Zaterdag 11. de regering bij notariële acte geïnsmueerd en daartegen formeel geprotesteerd hebben, haar aansprakelijk stellende voor de schade, die hem door de handelingen der politie zoude zijn toegebracht. Van Scylla zoude men hier dus op Charibdis vervallen zijn.

Doch genoeg, de geringachting, betoond voor regeringsbevelen, de miskenning van het volke-recht, de verkrachting van persoonlijke rechten, de verguizing van Hollands goeden naam, de besmetting van zijn vlag roepen luide om een streng en onpartijdig onderzoek. De regering, die tot heden, welke mededeelingen de pers ook deed, meende niet te moeten tusschen beiden komen, mag, nu het pleit voldongen is, niet langer stilzitten. Als het al waar is, dat ze de uitvoering van haren last moet overlaten aan hare ambtenaren, en niet handelend mag optreden, voordat het blijkt, dat die last ten volle miskend is; dat zij niet andere woorden, welke feiten ook bekend worden, niet preventief mag te werk gaan, dan is thans het oogenblik voor haar aangebroken om handelend op te treden. Dit is thans het oogenblik daar, om te toonen, dat zij niet ongestraft haar bevelen laat verzaken en Hollands eer en goede naam in den vaagschaal stellen.

H.

Ingezonden Stukken.

VREEMDE DINGEN

Er gebeuren van tijd tot tijd in Nederlandsch Indië vreemde dingen.

Al gaan wij in de geschiedenis niet verder terug dan tot den tijd van Multatuli's buffel, dan vinden wij in het kort tijdsverloop tot op heden, en het treurspel der chineesche koelie-kwestie, vreemde dingen genoeg om bockdelen te vullen.

Te vergeef zoeken wij echter naar een voorbeeld van kleinachtende terzijdestelling van een regeringsbesluit, van eenen uitdrukkelijken last van den Gouverneur-

Generaal, als waarvan, niettegenstaande de publiciteit daaraan gegeven, deze Resident van Batavia onder de oogen van *dezen* Gouverneur-Generaal de verbaasde Insulindiërs een voorbeeld heeft durven geven.

Het Hooze Gezag en den uitgedruken wil van den Vertegenwoordiger des Konings in deze gewesten, schijnt onder gegaan voor de belangen van eenen handelaar in chineesche koelies.

De Regering van Ned. Indië straft somtijds de bedrivers, wanneer het door hen bedreven kwaad eenen omvang heeft gekregen, dat het land er van rilt.

Is het zoo heel erg niet, dan deelt zij somtijds haar gewoon of buitengewoon ongenoegen mede, of geeft ontslag uit 's lands dienst met behoud van regt op pensioen.

De zekerheid, die de gewoonte van een verleden vol willekeurigheden, met de vermeende noodzakelijkheid van een kunstmatig optehouden prestige aan de hoogere ambtenaren gaf; de zekerheid, dat de hoogste straf voor de grootste willekeurigheden en de diepste minachting voor de bevelen der Hooze Regering, slechts eene veroordeling tengevolge kon hebben, om van het hooge pensioen tot aan hunnen dood, aangeaan en onbezorgd te kunnen leven; die betrekkelijke straffeloosheid is een der fata, die op Indië rusten; die magteloosheid der Regering, tegenover den wil der Residenten, een bron van onheilen, waaraan eene krachtige regering, den tegenwoordigen toestand, waarin wij Goddank dat prestige van vroegere jaren niet meer behoeven, kennende, door het stellen van een afschrikwekkend voorbeeld voor goed een einde behoorde te maken.

Doch aan dit alles heeft thans ook de Hooze regering schuld.

De Regering kan met den besten wil bezielt, niet altijd tijdig genoeg onderricht zijn van *vreemde dingen*, die gebeuren zullen om die bij tijds te verhinderen. Zij kan dat alleen dan, wanneer zij gewaarschuwd wordt; en dit is de plicht der pers.

De loopende geruchten van *vreemde dingen*, die somtijds als een dreigende onwarschijnlijkheid bezaaid de maatschappelijke atmosfeer drukken, bereiken haar oor niet; het is alweder de plicht der pers, wanneer die geruchten een door bekende feiten gesteunden aanmerkelijken graad van waarschijnlijkheid bekomen, de regering daarop opmerkzaam te maken.

De pers heeft in het geval, dat wij hier meer bepaald bedoelen, ook dien plicht vervuld.

In het Mail-Overzicht toch van het Bat. Handelsblad van den 12den Januarij lezen wij:

„De aan licht wordt hier meer en meer getrokken door niet zeer begrijpelijke handelingen van het Bestuur dezer plaats in de zaak der Chinesche Koelies, die door het schipbreuk lijden der koelieschepen *Uncomah* en *Olinier* hier aan den wal zijn gekomen en op het eiland Hoorn werden gehuisvest. Onze lezers vinden het daarom rent tot heden gebeurde, in ons blad herhaaldelijk breedvoerig besproken. De menschlievende pogingen van eenige voornamelijk ingezetenen dezer plaats en, naar wij mogen aannemen, ook het in ons blad daaromtrent gepubliceerde, heeft uitgewerkt, dat, naar wij vernemen, de Regering den Resident alhier heeft aangeschreven, dat de koelies, die aan de bepalingen kunnen voldoen, namelijk: het stellen van borgen en de betaling der voor hen gemaakte kosten op het eiland Hoorn, op Java kunnen blijven en dat de overigen naar eene Chinesche haven moeten worden overgebracht.

Het heeft echter tot heden den schijn — wij hopen voor de waardigheid der regering dat wij nader ingelicht niet spoedig verplicht zullen wezen, te zeggen, dat wij de overtuiging bezitten — dat ook nog na den uitdrukkelijken last der regering, om niet te spreken van den duidelijken geest dier lastgeving, de zaken zoodanig geleid worden, dat de contractanten die koelies toch weder op de een of andere wijze meester kunnen worden.

Op de aanvraag toch om 65 koelies met aanbieding van goede borgen, op Java toelaten is, niettegenstaande de voorschriften der regering op dit punt voor geen tweeledig uitlegging vatbaar zijn, tot heden geen antwoord ontvangen en zijn de koelies allen of voor een groot gedeelte reeds overgebracht op de *Fransche* bark *Bernica*, reeds voor den overvoer der koelies naar *Cuba* door de contractanten ingehuurd, op welk schip zoodra zij aan boord zijn, het gezag van den Resident van Batavia ophoudt. Hierdoor is de zekerheid verdwenen dat zij naar een Chinesche haven en niet naar *Cuba* zullen worden overgebracht. Want, ofschoon zij met behulp van het bestuur er op gebracht zijn, kan dit laatste ze er niet weder afhalen.

Onmiddellijk rees bij ons twiifel omtrent de beloeving van de aanvraag om scheepsruimte tot den overvoer van die koelies naar *Macao*, waar achter men uit voorzichtigheid entre parenthèse *China* had gezet, ofschoon het eene Portugesche haven is. Daar toch zullen die menschen, die door schipbreuk onder bescherming der Nederlandsche wet gekomen waren, naar alle waarschijnlijkheid weder in handen der contractanten, vallen.

Wij hopen dat onze veronderstellingen onjuist zijn en dat de uitkomst die zal logenstraffen; tot nog toe heeft het den schijn alsof de Resident bij de behartiging der belangen van de koelie-contractanten die der chineesche koelies en de lastgeving der Regering uit het oog verliest, en vermeenen we onze plicht te doen met de aandacht van de regering op den gang dier zaak, hetzij deze al dan niet expresselijk zoo geleid wordt te vestigen, opdat zij bij tijds maatregelen neme en voorkome, dat een smet zal worden geworpen op den goeden naam van de Nederlandsche natie.”

Maar er is meer; afgescheiden van de redenen, die *ces travailleurs, ces engagés*, zooals de Heer Nicaise de ongelukkigen noemt, op de *Bernica* hebben doen overbren-

gen, of liever gezegd aan den Heer Nicaise hebben doen overleveren en dat nog wel par force majeure, in lijnregten strijd met de lastgeving van den Gouverneur-Generaal, die gewelddadige overbrenging van ruim 300 menschen op dat barkje door Ned. Indiëche autoriteiten, is nog meer daarom een gruwel, omdat die autoriteiten streng gewaarschuwd waren, mede in het Bat. Hbl. van den 7den Dec. 11., dat de ruimte aan boord van dat scheepje te nauwernood voldoende was voor de helft van dat getal menschen. De Engelsche emigration-law zegt: *dat nimmer meer dan één man op twee ton mag worden medegenomen* en hier vinden wij 300 menschen, behalve het scheepsvolk, *geladen*, wij zeggen *geladen*, in een bark van 320 ton.

De Regering was dus voor, en op den 12den Januarij volkomen gewaarschuwd.

Den 5den Februarij lag de *Bernica* nog op de buitenreede nabij het eiland Hoorn.

Weldra zal zij met hare lading menschen, als redeloos vee in die kleine ruimte opeengestuwd, zee kiezen.

Aan den horizon verdwijnt weldra het schip.

Het gordijn is gevallen en het drama in Nederlandsch Indië afgebeeld.

Maar het schrikkelijk treurspel, dat wellicht spoedig op de baren van den Oceaan zal opgevoerd worden, zal op de onmetelijke wateren alleen gezien worden door Hem, die ook eenmaal aan allen rekenschap zal vragen, die magt en verantwoordelijkheid, vrijwillig op hunne schouderen namen.

SLEBA.

5 Februarij.

6 Februarij 1871.

Wij ontvingen beiden de volgende telegram:

Londen, 2 Februarij. De vredesvoorwaarden door Bismarck gesteld zijn: Tien milliarden francs; de afstand van den Elzas, Lotharingen, Metz, Belfort, Pondichery en twintig oorlog-schepen.

TELEGRAM DER HANDELS-VEREENIGING.

Rotterdam, 3 Februarij. Koffij 35. Suiker gele 2/4 witte 4/4 boven November. Billiton Tin 75 1/2. Papier zeilende 30. Damar 32.

Bij de Boekhandelaar van Dorp is in het licht verschenen een werkje van den Heer J. A. van der Kruk, 1sten Luitenant der artillerie, getiteld „de toestand van het Nederlandsch-Indisch leger bij het uitbreken van de „Fransch Duitschen oorlog in 1870”. 's Schrijvers streven kan men het best leeren kennen uit de slotwoorden van zijne inleiding (pag. 4.)

„Het ligt niet in mijne bedoeling een schema eener verdediging van Java te leveren; men verwachtte dus niet eene opsomming van al onze fouten en vestingwerken. Alleen onze levende strijdkrachten met de infirmitaten, die daarbij onmiddellijk behooren, zal ik trachten den belangstellenden lezer iets van naderbij, soms zelfs en detail voor te stellen, daarbij van de onderstelling uitgaande, dat ons Vaderland mede handelend in den thans gevoerd wordenden oorlog was betrokken, dat wij dus de kans hadden, tegelijk met het ontvangen van het bericht dat de oorlog was gepronkeerd, dan wel 8 of 14 dagen later, eene vijandlijke veroveringsvloot vóór ons te zien, en er dien tengevolge geen langeren tijd van voorbereiding dan deze 8 of 14 dagen bestond”.

Daarna gaat hij over tot een beschouwing van de verschillende wapens en dienst, hunne sterkte, samenstelling, bewapening en uitrusting. Met een gepaste vrijmoedigheid en helderheid onderwerpt hij zijne denkbeelden aan het oordeel van anderen; wijst hier en daar op wezenlijke gebreken, en geeft de middelen, die z. i. tot herstel zouden leiden, aan. Niet bemoedigend is het besluit, waartoe de schrijver geraakt. „Ik heb”, zegt hij, „in deze bladzijden trachten aan te toonen, dat de toestand van het Indisch leger voor het voeren van een strijd met een Europeeschen vijand, niet bevredigend was” . . . en verder: „wij bezitten bij zoodanigen oorlog geen groefend leger en kunnen tot dus ver nog niet beschikken over wapens, die aan de eischen des tijds voldoen”. Het geheel stelt een zeer lezenswaardig geheel daar, waaromtrent we, met het oog op de groote belangen, die het omvat, gaarne het oordeel van meer bevoegde beoordeelaars zouden vernemen.

Men deelt ons mede, dat een sedert we enige dagen uit de gevangenis ontslagen Europeaan, onder verschillende voorgevens en hartroerende verhalen, van eenige geachte ingezetenen dezer plaats gelden heeft weten te verkrijgen; de politie heeft hem weten optesporen en bij de personen gebracht, van wien hij op bedriegelijke wijze gelden wist te bekomen; waarop hij de zeer aandoenlijke verhalen, vooral omtrent den elendigen toestand van zijne vrouw (hij is niet gehuwd) ten eenemale ontkende. Daar wij vermeenen, dat er geene termen voor zijne aanhouding bestaan, waarschuwen wij het publiek voor dien sluwen bedrieger en bedreven tooneelspeler.

Afloop der op 21 Januarij 11. door de Heeren G. Suermoudt & Co. te Soerabaja gehouden inschrijving van 1000 picols Soeka Radja Koffij:

724 Pic. Koffij Gew. Ber. f 34,61 Intern. Cr. Hand. Ver.
76 —,— Witachtige „ 33,25 Dummeler & Co.
40 —,— Groenachtige „ 24, — Id.
69 —,— Roolachtige „ 33,— G. Suermoudt & Co.
68 —,— Zwartachtige „ 10,30⁶ Tan Tong Kien.
23 —,— Uitschot „ 11,57 Han Tjang Tan.

De op heden gehouden Veiling van 6000 pikols Billiton Tin, heeft gemiddeld opgebracht f 80,43 per picol.

Afloop Inschrijving Gouvernements Wissels op heden.
f 194,828.— à 100 pCt.
„ 83,210.— „ 100 1/2 „
„ 35,000.— „ 100 3/4 „
„ 1,056,268.— „ 101 „
„ 200,000.— „ 101 1/4 „
„ 250,000.— „ 101 1/2 „
f 1,819,306.—

Gegund f 1,000,000.—

Limite geheim.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Op den 5den Februarij.

Van Amsterdam per Ned. schip *Jaca Packet*, gezagv. Trappen. — De heeren Engel en Eetgenoot, Gerritsen en Eetgenoot, Gainingel, Muller, van der Meer, van Amstel, Dames van der Meer, Vriens, Thienusse en Hoon.

Van Amsterdam per Ned. schip *Anno Digna*, gezagv. Zwaneveld. — Kapitein van den Berg, Eetgenoot, 5 kinderen, en bediende, luitenant Bewier en Jonker, de heeren Rekkers en Loreij, Eetgenoot en 100 Militairen.

Op den 5den Februarij

Van Padang, Bankoelen en Kroë per stoomschip *Minister Frauen van de Putte*, gezagv. Eimmerik. — Kapitein van den Bergh, luitenant van der Does de Beij en Bruijsma, de heeren Webb, Lewis, Ardaseer en Z. M. tropen.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Op den 5den Februarij.

Naar Billiton *Prins Hendrik der Nederlanden*, gezagv. Meijer. — De heer van der Does de Beij.

AANGEKOMEN SCHEPEN TE TJILATJAP.

26 Jan. *Carolina* gez. Thalen, van Prigi met 550 koijangs Zout.

VERTROKKEN SCHEPEN VAN TJILATJAP.

28 Jan. *Sammel* gez. v. d. Valk, naar Soerabaja via Prigi, passagier: de Jongheer Bello.

SAMARANG, 30 Januari. — Eindelijk heden morgen woei de blauwe vlag eens niet, nadat zij weder een paar etmalen den scepter heeft gewaaid. Hoe onstuimig het weder en de zee zich gister avond ook voordeden, heden morgen kon de stilte, geholpen door den regen, genoeg kalmeerden invloed uitoefenen om te zorgen dat er althans enige communicatie tusschen de vaartuigen ter reede en de wal mogelijk is.

Tengevolge van de verandering der rivier komt die kalme echter slechts voor een zeer gering deel ten goede aan het afschepen van produkten en het lossen van den aanvoer ter reede.

Ook heden is weder een aantal militairen, die met de boot van Soerabaja waren aangebracht en hier behoorden te worden ontscheept, naar Batavia moeten doorstroomen, hewel en het bootje, en eene prauw die met het bootje was naar buiten gekomen, die militairen met hun bagage, vrouwen en kinderen zeer goed naar den wal had kunnen brengen. Zal er dan nooit een eind komen aan het bespottelijk gezag, waardoor sommige autoriteiten in staat worden gesteld, om hun hersenloze beslissingen, dat stoomscheepjes geen koijangsruimte aanbieden, van kracht te doen blijven? Is er dan geene enkele autoriteit, die een einde weet te maken aan de bespottelijkheid dat militairen niet kunnen worden ontscheept, niettegenstaande elk partikulier met zijne goederen wel debarkeren kan?

Het schijnt dat de regering, niettegenstaande zij nu toch weten moet dat dergelijke feiten zich telkenmale voordoen, niet bij machte is om een eind te maken aan een toestand, waardoor zij de risico is van ieder europeaan en inlander die zulke zaken aanschouwt.

Naar wij vernemen, heeft de Societie Amicitia alhier zich verdienstelijk gemaakt door een aanmerkelijk aantal der uitgelezen jaargangen van verscheidene geïllustreerde europeesche periodieken af te staan aan de verschillende zieken-inrichtingen in deze residentie.

Men herinnert zich, hoe wij onlangs meldden, dat een pas-ontslagen kettingganger, door een onzer stadgenooten tot rekeningen-mandoor gepromoveerd, zich die schoone gelegenheid ten nutte maakte, door met het geld van een aantal gronde rekeningen de plaats te poetsen. De politie heeft den schurk gelukkig betrapt, en is hij, gelijk wij melden weder gekonddeneerd.

Het vreemdste van het geval echter is, dat die ex-kettingganger, toen hij bij den besteden tokohouder in dienst wilde komen, een ontslagbriefje wist te toonen, waaruit bleek dat hij zes jaren lang, van 1864 tot 1870 dus eerlijk en trouw bij den heer K. had gediend.

De tokohouder onderzocht alvorens den man in dienst te nemen of dit briefje hem toekwam en echt was, waarbij ook op den datum werd gelet.

Alles bleek volmaakt in orde en op een mondeling herhaald gunstig getuigenis werd de sollicitant in dienst genomen.

Het zou dus niet overbodig wezen, eens te onderzoeken, hoe een kettingganger zes jaren lang bij een partikulier in dienst — en toch kettingganger wezen kan! Die zaak verrischt dringend opheldering; men late haar niet blauw-blauw! (Sam. Ct.)

SAMARANG, 31 Januari. — Eindelijk is het der politie gelukt, een der bekende geheime (1) amfoenkitten in de chineesche kamp zondag avond te overvallen en het flagrant delict te konstateeren.

Daartoe waren weken lang pogingen in het werk gesteld, doch steeds waren de spionnen van den kithouder zoo waakzaam, dat een overval onmogelijk was.

Zondag echter, begunstigd door de afwezigheid van bandjir, kon de schout K. in eene prauw de woning

overhoeds naderen, en werd de zaak „trang” gevonden; korte oogenblikken daarna werd de eigenaar, die afwezig was, zelf gesnapt en twee thail amboen bij hem gevonden, zoodat de politie thans eindelijk eens voldoening heeft van hare volhardende pogingen.

— Den 1en Jan. werd van Djokja aan de politie bericht dat een bediende van een aanzienlijk chiuees-alder zich uit de voeten had gemaakt met een paar juwelen ter waarde van resp. 3000 en 1000 gulden. De signalement-n van den dief en zijn vader waren zooals gewoonlijk, zoo prachtig opgemaakt, dat men er iedereen uit zou herkennen, behalve juist hen, die heetten daarin gesig-na-leerd te zijn.

— Ondanks de ijverige pogingen van de politie gedurende de deze gehele maand, kon zij den dief dus maar niet vinden, totdat eindelijk jl. Zaterdag avond de vader in de chiueesche kamp hier werd gearresteerd en herkend door iemand van Djokja. Dank zij het bijzonder overleg van den verdienstelijken schout Rochell, werd hij ook spoedig met de schuilplaats van den zoon bekend, doch van de gestolen goederen werd niets vernomen. Gister gelukte het echter den A. R. voor de politie om de smaragd machting te worden, terwijl heden morgen de schout R. den briljant ontdekte.

Reiden waren natuurlijk reeds verpand.

— De voorstelling van „Nut en Vermaak” gister avond gegeven, heeft aan het Diateggesticht niet minder dan f 800 zuiver opgebracht. Hulde aan allen die door hun welwillende medewerking en ondersteuning zoo veel bijbrachten tot de goede reussite van het plan!

— Het blijkt dat de kettingganger omtrent wien in ons nummer van gister een woordje werd gezegd, gedurende de zes jaren van zijn straftijd alleen Zondags tegen betaling bij den Heer K. werkte. Dat is eene verkeerde Samarangsche gewoonte, maar waarvan elc partikulier profiteert kan; des Zondags worden de niet voor publieke werken benodigde kettinggangers in de gelegenheid gesteld om bij partikulieren te werken.

Hoe de heer K. echter vrijmoedigheid heeft kunnen vinden om dien man een gunstig getuigenis te geven, zonder te vermelden dat hij kettingganger was geweest, is ons een raaisel.

Wanneer zal het publiek toch eens leeren, dat het geven van ontslag-briefjes alleen dan nut kan hebben, wanneer ieder die een bediende ontslaat, op het briefje de *geheele waarheid* vermeldt?

— Naar wij vernemen, is eindelijk, bij bijna drie maanden tobbens, door de regeering de kommissie benoemd tot opname van den spoorweg Solo—Delangoe. Zij bestaat uit de ingenieurs Jhr. Teding van Berkhout en Dibbetz.

Omtrent de opname van Kedong-Djatie-Briengin, schijnt de regeering nog niet te hebben beslist!

— Ook heden konden weder nagenoeg grene prauwen de rivier verlaten, niettegenstaande de hulp van het stoombootje. Van een viertal prauwen, welken het met veel moeite gelukt was uit te komen, en die op slep-touw van het bootje naar het schip hunner bestemming zouden gaan, werden er nog drie losgelaten, ten gevolge van een vrij krachtige N. W. wind, deining en stroom. Op deze wijze kunnen de schepen nog wel eenige maanden ter reede liggen blijven, alvorens hunne lading ingenomen te hebben! Een vrolijk vooruitzicht!

(Sam. Ct.)

SAMARANG, 1 Februarij. — De spoorwegmaatschappij is toch niet gelukkig. Thans, d. i. voor eenige dagen, is een der landhoofden voor de brug over de kali Tjep-per, welke ijzeren brug eerstlangs over de rivier zou zijn gelegd, door een der sterke bandjirs waarin ook die strek zich verheugt, weggelagen, zoodat men met het leggen van die brug thans weder eenige maanden zal moeten wachten, en de afwerking van het gedeelte l'elangoe—Klatten daardoor zeer vertraagd worden zal. Vooral is dat jammer, omdat het nieuwe voorschot van f 200,000 thans door de regeering toegestaan, de maatschappij in staat zou hebben gesteld om binnen zeer korten tijd den spoorweg tot Klatten te voltooien. Niet alleen voor de spoorweg-maatschappij, maar ook voor de bevolking en de landhuursers geeft dit een groote schade en teleurstelling!

— Een logé in een der Samarangsche logementen, die eergister eenige oogenblikken slechts eene portefeuille met f 350, — aan bankpapier en nog eenige andere waarden in zijne gesloten kamer onbewaakt liet liggen, kwam onmiddellijk tot de overtuiging, dat dergelijke onvoorzigtigheid, vooral in een logement, zeer spoedig haar eigen straf meebrengt. De portefeuille was en bleef tot heden weg, ondanks de ijverige nasporingen der politie.

(Sam. Ct.)

SOERABAJA, 28 Januari. — *Bandjermasin*. Met de eerste alhier te verwachten boot van Bandjermasin zullen allerwaarschijnlijkst de staf en een der drie kompanien van het 13e Bataillon Infanterie naar hun garnizoen alhier terugkeeren. Men onderstelt dat tot aanvulling van het garnizoen batalion in de Zuider en Ooster afdeling van Borneo de officieren en manschappen der twee overige kompanien voor goed te Bandjermasin zullen verblijven.

— Wij vernemen dat met de aanstaande boot van Batavia alhier zal arriveeren de kolonel der administratie op nonactiviteit F. C. J. Kroesen, die — na de eervolle hem opgedragen taak ter Sumatra's Westkust volbracht te hebben, welke thans wel bestand zal zijn tegen iederen aanval van buiten, nu belast is met eene inspectie over het administratieve gedeelte van het Leger in deze afdeeling.

Het schijnt dat het Legerbestuur de diensten niet kan missen van dien uitstekenden hoofd-administrateur, waaraan men zoo vele diep ingrijpende bezuinigen heeft te danken.

Intusschen is men alles behalve zuinig met het bezorgen van extra vette bijbaantjes aan dien hoofd-officier — tijdelijk *à la de demie solde*, — dat trouwens ten eenemale in overeenstemming is met het wel bekende proverbe „*charité bien ordonnée commence par soi même*”, welker zoo aangeprezen door het Soer. H. B.—

(Soer. Ct.)

Berigten uit de Sumatra Courant.

PADANG, 18 Januarij. — Van eene grachte hand ontvingen wij heden het bericht: dat de N. D. bark *Magdalena*, gez. Boysen, welke op den 24 Juli a. p. van hier naar Rotterdam is vertrokken, op den 27 Sept. jl. behouden te St. Helena is binnengelopen en aldaar zal verblijven in afwachting van gunstige berichten om zijne bestemming zonder oorlogsgevaar te kunnen vervolgen.

— In den nacht van 16 op 17 dezer is alhier een brutale diefstal gepleegd ten huize van den heer G. op de Alang-Lawas. De dieven hebben onder begunstiging van het donkere en regenachtige weder weten in te breken en een aantal goederen ontvreemd, waaronder een prachtige Mikroskoop.

De politie doet ijverig onderzoek.

— Het Ned. barkschip *Sint Jan*, gez. P. Lommerse, den 21 Sept. a. p. van Rotterdam met een lading stukgoederen naar herwaarts vertrokken, is den 16 dezer alhier ter reede aangekomen. Aan boord bevindt zich alles wel.

PADANG, 21 Januari — Men schrijft ons van Indrapoera dd. 16 dezer, het volgende:

„Zaterdag den 14den dezer werden de weinige europeesche ingezetenen van Indrapoera verrast, door de aankomst van 4 engelsche zeelieden, die in eene deerniswaardige toestand verkeerden.

Bij den kontroleur *Halkena* gebracht bleek, dat het de timmerman, 2 matrozen en een scheepsjongen waren van het Engelsche schip *Mistress of the Seas*, den 27 November ll. op 83 graden O. L. en 11 graden Z. B. in een orkaan gekonken.

Dat schip was geladen met spoorwegmaterialen en kwam van *Glansow* met bestemming naar *Calcutta*.

Volgens hunne opgaven zou de kapitein *Laing*, die met de 1e stuurman, eenige matrozen en jongens tot het laatst aan boord was gebleven, met het schip te gronde zijn gegaan, terwijl de 2e stuurman zich in de reddingsboot begaf met 8 man, koers stellende naar *Ceylon*.

De hier aangekomen zeelieden hadden eenige weinige blikken vleesch en wat porterbier in hunne giek medegenomen, maar den tijd niet gehad zich van een kompas af drinkwater te voorzien.

Den 20sten December waren zij zoo gelukkig de Pagè-eilanden te bereiken, na 4 dagen alleen wat stroo tot voedsel te hebben gehad.

De Pageers verschaften hun het noodige voedsel in ruil voor eenige kledingstukken en werd de reis naar de kust voortgezet na 20 dagen verblijf onder die eilanden.

Den 12den dezer werd de Sumatrawal bereikt waar zij nabij *Paser-ganting* hun giek op strand lieten loopen, bijna te uitgeput om zich verder te kunnen voortsteeplep.

Thans genieten de ongelukkigsten ten huize van den kontroleur alhier eene zorgvuldige behandeling en zullen zij, zoodra zij wat krachtiger zijn geworden, waarschijnlijk met de hier van Padang gearriveerde pntjalang *Rabia* derwaarts worden opgezonden.

De havenmeester aldaar betoonde reeds bij een dergelijk geval zoo veel zorg, dat wij niet twijfelen of hij zal ook thans niet in gebreke blijven met medehulp van Padangsch ingezetenen alles aan te wenden, tot verdere verzorging dezer schipbreukelingen.”

— Zoo even ontvingen wij de mededeeling dat het alhier in station liggend stoomschip „*Hertog Bernard*”, gez. Stolte, in last heeft gekregen morgen ochtend onder stoom te gaan ter opsporing van de schipbreukelingen van het verongelukte Eng. schip *Mistress of the Seas*, dat, volgens de verklaring van 4 Indrapoera aangekomen opvarenden (zie bovenstaand schrijven) op den 27 Nov. ll. op 88 graden O. L. en 11 graden Z. B. in een orkaan moet zijn gekonken.

— Hoorde men vroeger al gewagen van diefstallen, zoo als: het uitsnijden van lakense bekleeding uit bendy's en rijtuigen, thans wordt houders daarvan ernstig aanbevolen dezelve des nachts behoorlijk weg te sluiten dan wel te doen bewaken. Een maleijer toch, eigenaar van een bendy, welke de boomen daarvan door zilverblesag had doen versieren, miste onlangs bij zijn ontwaken niet alleen de bekleeding, maar kwam tot de onaangename zekerheid dat zijn bendy geheel en al spoorloos was verdweenen. Of nu het zien van het zilverb dan wel andere beweegredenen de dader tot dat feit hebben aanleiding gegeven is niet met zekerheid bekend.

Het is der politie echter spoedig mogen gelukken den dader (een babu) op het spoor te komen en in verzekerde bewaring te stellen.

— Omtrent de gepleegde diefstal ten huize van den heer G. op de Alang-Lawas alhier, is tot heden nog niets naders bekend dan dat de dieven de brutaliteit hebben gehad hun bezoek den daaropvolgende nacht te herhalen, doch ditmaal onverrichterzake hebben moeten terugkeeren. Den ingezetenen werkt al zoo in de tegenwoordige donkere en regenachtige nachten eene dubbele wankzaamheid aanbevolen.

PADANG, 25 Januarij — Naar men ons mededeelt is het der politie gisteren namiddag mogen gelukken twee der daders van de gepleegde diefstal, ten huize van den heer G. op de Alang-Lawas alhier, in handen te krijgen en in verzekerde bewaring te stellen. De daders zijn drie Maleiers, waarvan een is ontvlucht, en welke zich ophielden bij een Maleier in de kampong Java, waar tevens ook eenige der gestolene goederen zijn teruggevonden. De bewoners des huizes waar de dieven zich ophielden, is mede in verzekerde bewaring gesteld.

PADANG, 1 Februarij — De vier opvarenden van het verongelukte Eng. schip *Mistress of the Seas*, den 14 Januarij jl. te Indrapoera geland, zijn Zondag-morgen met een prauw Puntjalang alhier gearriveerd en voorloopig aan boord van W. M. stoomschip *Maas en Waal*, komt. J. Spanjaard, zal weldillend opgenomen.

De heer van der Weijden, havenmeester alhier heeft ten behoeve van de schipbreukelingen reeds een intekenlijst doen cirkuleren, waarin Zfd. tevens kennis geeft zich gaarne met de inzameling van giften, zowel goederen als gelden, te willen belasten.

— Het stoomschip *Hertog Bernhard*, komt. Stolte den 22 Jan. jl. op een kruistocht uitgegaan ter opsporing van de nog vermist wordende opvarenden van de verongelukte *Mistress of the Seas* is zonder eenige ontdekking te hebben gedaan, den 29 daaraanvolgende alhier teruggekeerd.

OORLOGSBERIGTEN.

Het Fransche *Journal Officiel* van den 30sten bevat de volgende mededeelingen omtrent de operatie van het Parijsche leger.

Het Gouvernement van de nationale verdediging aan de bevolking van Parijs, 29 November. Gister avond, den 28n, zijn de voorgenomen operatie op het schiereiland Gennevilliers begonnen. Nieuwe mortier-, vuurpijl- en artillerie-batterijen, in de nabijheid van Argenteuil en Bezons opgesteld, hebben, door hun vuur, ten 6 ure des avonds geopend, onrust in die posities te weeg gebragt, welke door den vijand sterk bezet werden gehouden.

De brand heeft zich op onderscheidene punten uitgebreid. Het vuur, gedurende een deel van den avond met groote kracht geopend, werd te middernacht hervat. Onze troepen hebben zich op het eiland Marante en op den Pont à l'Anglais neêrgezet, waar zij verschansingen hebben opgeworpen. Gister, bij het aanbreken van den dag, werd eene sterke verkenning gedaan tegen de posities van Buzenval en de hoogten van Boispreau.

Aan de zuidzijde heeft generaal Vinoy, gesteund door sterke artillerie, eene voorwaartsche beweging tegen l'Hay en het ossen-station te Choisy-le-Roi. Het gevecht was heet. De nationale garde, de mobile garde en de andere troepen namen er aan deel. Het doel van de Gouverneur zich voorstelde, is bereikt geworden. Bovendien deelt eene dépêche van den Gouverneur, op 't oogenblik ontvangen (2 ure) mede, dat hij de positie die hij op 't oog had, (krachtig bezet houdt en dat de operatie wordt voortgezet.

29 November 's av. Heden morgen, bij het aanbreken van den dag, zijn onder bevel van generaal Vinoy, twee aanvallen gedaan op het ossen-station en op l'Hay; de eerste, aan den vice-admiraal Potlwan toevertrouwd en krachtig uitgevoerd, is volkomen geslaagd. De positie werd, vóór het aanbreken van den dag, genomen door compagnien van de 106e en 116e bataillons van de nationale garde en marine-fuseliers.

De vijand, verrast geworden, is in goede orde teruggetrokken, eenige gevangenen, waaronder een officier, in onze handen latende. Aan de zijde van l'Hay, heeft de kolonel Valentin, eene brigade van de divisie-Mandhuay kommanderende, het dorp aangevallen met de 109e en 110e linie-regimenten en de 2e en 4e bataillons van de mobile nationale garde uit Finisterre.

De positie werd met groote vastberadenheid aangevallen; onze troepen zijn tot in de eerste gelederen doorgedrongen die zij schitterend hebben veroverd en, volgens de instructie aan generaal Vinoy gegeven, met 't oog op latere operatie die te harer tijd zullen worden medegedeeld, werd bevel gegeven den aanval niet verder uit te strekken.

Op 't oogenblik dat onze troepen zich terug trokken en de Pruisische reserven in aanzienlijke getale in het dorp aankwamen, dekten een vervaarlijk geschutvuur, dat van de Hautes-Bruyères en de omringende batterijen uitging, l'Hay zoowel als de kolonnen die het trachten te naderen. Tegelijkertijd richtten de kanonneerbotten van den luitenant ter zee Thomasset, boven den Pont à l'Anglais; stukken van groot kaliber op geblindeerde spoorweg-waggons; de batterijen rondom Vitry, die van den Moulin-Saquet en eindelijk een deel der artillerie van het fort Charenton, hun vuur met de meest mogelijke kracht op het door den vijand bezette terrein, die daardoor de grootste verliezen leed.

Men kent nog het juiste cijfer van onze gekwetsten niet; het moet ongeveer 500 bedragen, waaronder de luitenant-kolonel Mimerel, van het 110e linie-regiment, die ernstig gekwast werd. De bataillons-chef Christiaan de Ravaran, van het 110e, werd gedood; de bataillons-chef de Réals, kommandant van het 11e bataillon uit Finisterre, gekwast.

Generaal Vinoy roemt zeer bij het Gouvernement de goede houding van onze troepen in deze gevechten. Verschillende operatie hebben in den afloop van nacht en heden ochtend plaats gehad. Het Gouvernement heeft daarvan eene algemeene aanwijzing in zijn bericht aan de bevolking gedaan; het is van belang het programma daarvan niet te doen kennen, want die operatie staan in onafscheidelijk verband met bewegingen, die in uitvoering zijn.

Militair rapport van den 30sten Nov., 2 ure.

De Gouverneur van Parijs staat sedert eergister aan 't hoofd der troepen. Het leger van generaal Ducrot trekt sedert heden ochtend over de Marne over pontonbruggen. Het slaan dier bruggen was vertraagd door een plotselinge en onvoorziene was van de rivier.

Het gevecht strekt zich over een uitgebreiden kring uit en wordt door de forten en door de batterijen gesteund die, sedert gister, den vijand door hun vuur vernietigen. Op den middag waren wij meester van Mont-Mesly; onze troepen houden zich daar staande. Een algemeen geschutvuur wordt voor al onze linien geopend. Deze groote operatie, over eene ontzaggelijke uitgestrektheid plaats hebbende, kan, zonder gevaar, op dit oogenblik niet in meerdere bijzonderheden worden toegelicht.”

Aan den *Daily Telegraph* wordt uit vertrouwbare bron geschreven dat de Parijsche autoriteit middelen heeft beraamd om versch vleesch en andere levensmiddelen in te voeren, waarvoor de hoofdstad het drie maanden langer zal kunnen houden dan men berekend heeft. Wanneer Trochu en Ducrot slechts voor 24 uren de gemeenschap weten open te houden, zal er eene aanzienlijke hoeveelheid vleesch, brood en groenten worden ingevoerd zoowel voor de bevolking als voor de troepen voldoende voor drie maanden.

De spoorweg-administratie heeft het vervoer geregeld; de treinen staan gereed, men weet niet waar. Sedert 14 dagen zijn de runderen, varkens en schapen in fabuleuse hoeveelheden daartoe verzameld en reeds deels op weg naar Parijs. In afwachting van een uitval heeft men o. a. duizenden runderen, meer dan tien duizend varkens en honderd duizend schapen uit Normandië naar Tours gezonden, om ze van daar naar Parijs te expedieren.

— De stedelijke finantien van Berlijn zijn niet best. Over 1871 zullen zij maar een te kort opleveren van een miljoen thaler, welk deficit door verhooging der inkomsten-belasting zal moeten worden gedekt.

De éénheids-bladen geven de Berlijners den niet zeer rijken troost, dat zij *nog meer* hebben moeten betalen als de oorlog ongunstig zou zijn uitgevallen.

Men blijft evenwel slechts in gebreke, om de juistheid dier laatste meening uitte te zetten.

Door de gemeente-kas worden inners de oorlogskosten niet betaald.

Of zo men er soms aan denken om door Frankrijk ook een deel te doen dragen van het deficit der stad Berlijn?

Tot het stellen van dien eisch zou Pruisen wel in staat zijn; of men hem te Parijs echter zou inwilligen, dat is eene andere quaestie.

— Het „*Britisch Medical Journal*” deelt omtrent de „clende” der Fransche gevangenen in de lazaretten van Duitschland mede, dat meer dan 150,000 ziek zijn, velen aan hunne wonden lijden en de meesten erg ellendig er aan toe zijn.

Mengelingen.

Den 5den dezer overleed in de nabijheid van Dieppe een man, die jaren lang een der meest populaire schrijver van Frankrijk, neen, van geheel beschaafd Europa was. Alexandre Dumas, de geniale auteur van de *Trois Mousquetaires* en de *Moult Christo*, stierf, en eerst dagen later werd die mare verspreid, die amiers als een loopend vuur zou zijn voortgeplant en in alle dagbladen en tijdschriften tot neeroligende aanleiding zou hebben gegeven. Onder de tegenwoordige omstandigheden, waarin Frankrijk thans verkeert, heeft men geene aandacht voor den man, waarvan de kleinste pennevrucht als een gebeurtenis werd beschouwd en die, ondanks zijne oppervlakkigheid, door den rijkdom zijner verbeeldingskracht, eene eerste plaats verdiende onder de fransche letterkundigen. Men moge Dumas veel ten laste leggen: ijdelheid, gewis aan historische kennis, vlugtigheid enz., onderhoudender en boeiender romanschrijver dan hij was er geen. Zijne zoogenaamde „historische” romans maakten grooter opgang dan degelijke geschiedkundige werken; zijne reis-impressies, met al hare onjuistheden, werden verslonden en, is het waar, dat niet alle tafereelen juist strekken kunnen tot bevordering van kuisheid en zedelijkheid, zij waren slechts de trouwe afspiegeling der zeden en gewoonten van den tijd, waarin hij ze plaatste. Dumas speuleerde niet op de hartstogten; hij vroeg slechts wat amuseerde, en niemand beter dan hij heeft getoond dit te besellen.

Hij stierf den 5den December aan eene verwerking der hersenen, welke den man met zijne krachtvolle verbeelding in een stompziinnig wezen had herschapen, dat slechts een werktuiglijk leven leidde, en ter nauwernood zijne gedachten kon uitdrukken.

Ielereen is meermalen getuige geweest van de behendigheid der prestidigitateurs, die een voorwerp den verdwijnen, om het op eene plaats te voorschijn te doen komen, waar niemand het verwacht had, soms zelfs uit den zak van een der toeschouwers. De goochelaar vertoont den ring, bergt hem wez., spreekt tot het publiek, vertoont eene nieuwe behendigheid, lost dan een pistool-schot, en de ring wordt door een heer op den eersten rang aan den goochelaar ter hand gesteld, onder daverende toejuiching van het publiek.

Zoo heeft graaf Bismarck den ring van het keizerschap des konings van Pruisen vertoond. De ring is verdwenen. Graaf Bismarck heeft groote behendigheden volbragt, eindelijk Parijs doen belegeren, de krupkanonnen hebben hunne ooverdoovende schoten doen hooren en — daar treedt prins Luitpold van Beijeren op met den ring van het deutsche keizerschap.

Iedereen woude nog, dat graaf Bismarck hem in zijn zak had, wat ook het natuurlijkste wezen zou: het keizerschap van den koning van Pruisen moest door de Pruisen den koning worden aangeboden; maar neen, 't is prins Luitpold, die hem te voorschijn brengt. In gansch Duitschland zal een storm van toejuichingen losbreken bij dezen onbegrijpelijken tour d'adresse; wij voor ons echter meenen de oplossing gevonden te hebben en houden prins Luitpold van Beijeren voor den compère des heeren Bismarck.

* *Helmond*, 7 dec. Gisteren zijn alhier te voet aangekomen, drie fransche soldaten, die uit Wezel in den nacht van den 1—2 dezer ontsnapt waren; daar zij geldgebrek hadden, melden zij zich bij den burgemeester aan, en deze heeft hun voorloopig in het huis van bewaring doen opsluiten, om den volgende morgen over de pruisische grenzen te worden gebragt. Alles was hietoe gereed, toen uw bericht van eenige dagen te voren onder de oogen kwam, en zeer de aandacht trok. De wachmeester kommandant wilde hen over de pruisische, de burgemeester over de grenzen naar hunne keus doen geleiden, en hierover ontstond verschil van gevoelen. Beiden gingen instructie te Eindhoven halen met het gevolg, dat het gevoelen van den burgemeester werd gevolgd. Heden namiddag zijn zij per spoor naar Achel gebragt, onder geleide van den veldwachter.

De nieuwsgierigheid van het publiek was zeer groot bij het vernemen der aanhouding. Iedereen wilde de gevangenen gaarne zien en spreken. Het bleek, dat het fatsoenlijke en zeer beschaafde jongelieden waren; zij wisten dat, wanneer zij over de pruisische grenzen werden gebragt, de dood hen wachtte. Ieder was met hun lot bewogen. Men voorzag hun van het noodige geld en goed, men gaf hun bier, wijn, sigaren, kortom alles, waaraan zij behoefte hadden en naar verlangden; zij werden niet alleen door honderden naar het station uitgeleid, maar zelfs tot aan de grenzen van België.

Bij hun vertrek waren zij zichtbaar aangedaan, en geen wonder! Zij zeiden herhalendlijk: „*Nous n'oublierons jamais la ville d'Helmond*.”

Uw bericht over de toepassing van art. 12 der wet van 13 augustus 1849 heeft dus goed gewerkt, en drie arme drommels van den dood gered.

Correspondentie.

Het door X. alhier medegedeelde, is niet voor plaatsing vatbaar; wij zien het nut er niet van in om door dergelijke mededeeling het onderzoek der Justitie in die zaak voortuitte loopen.

SCHIEPS-BERIGTEN.

Straat Sunda doorgezeld.

DATUM	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN	DATUM.	NAAR
Febr.. 3	Eng.	Athena.	Pearl	Shanghai.	16 Januarij.	Mon real.
—	Ned.	Krimpen aan de Lek.	List.	Cardiff.	3 November	Singapore.
—	Eng.	Glamorganshire	Morgan	Foochow.	18 Januarij.	New-York.
—	4 Noorw.	Hindu	Sandberg		22	Dnedin.

Aangekomen Schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.	Benam.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN	DATUM.	AGENTEN.
Febr.. 5	Ned. Ind.	stooms	Min. Fransen v. d. Putte	van Emmerik	Padang.	2 Febr.	N. I. St. Maatschappij.
—	—	—	Coquette	Pijloo	Pamanoe.	—	Rcijnst & Vinju.

Vertrokken Schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.	Benam.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR
Februarij..	4 Fransch.	stooms	Capitole	Ravin.	Singapore.
—	5 Ned. Ind.	—	Prins Hendrik der Nederlanden.	Meijer.	Billiton.
—	Engelsch.	brik	Carl	Lockyer.	Tagal.